

РЕЗЮМЕ НА ТРУДОВЕТЕ

МОНОГРАФИИ:

ДЕЙСТВИЕ НА ЗАКОНА В ПРОСТРАНСТВОТО

Резюме: Трудът изследва един фундаментален въпрос от предмета на Общата теория на правото, с безспорно принципно значение за правната наука и нарастваща актуалност. Въздействието на закона се осъществява в материализираното поле на действителността – спрямо хората, времето и пространството. Елементът „пространство“ отразява зависимостта на правното регулиране от локализацията на неговите обекти. Той е еквивалент на връзката между националните правни системи и на връзката между тях и международната правна система, отразявайки едновременно баланса и противоречията при тяхното съвместяване.

ПУБЛИЧНО-ЧАСТНИ ПАРАЛЕЛИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ПРАВОТО

Резюме: В съвременната епоха рядко се случва някой някъде да не е казал или написал нещо по определен въпрос. Тя изтласква на заден план или обрича на забравата теми, които някога са предизвиквали всеобщ интерес и поставя на дневен ред други, нови и непознати. Фундаменталното разграничение на дяловете на правото – разграничението между публично и частно право е въпрос, който се засяга във всички академични курсове по теория на правото и с него са ангажирани имената на повечето изследователи, които го разглеждат в отделни аспекти, с безспорни, класически приноси.

Авторът на тази книга прави опит да внесе своя скромнен принос към наличната литература в изследване, посветено специално на публичното и частното право. Значимостта на темата е осъзната не само от гледна точка на позитивноправния анализ, но и като част от вечния, циклично повтарящ се проблем за отношението индивид – държава, което се проектира не само в публичното и частното право, но и в определени властови диспозиции.

Разглежда се паралелното битие на публичното и частното право и взаимодействията между тях. Те се обуславят от историческите промени и политическите идеи, които отбелязват прехода от Античността към Средновековието и от Средновековието към Новото време, и придобиват трудно обозрима динамика в съвременната постмодерна епоха. Засяга се темата за динамиката и противоборството между обществения и индивидуалния (частен) интерес, поставят се смислови връзки и акценти, терминологични анализи, насочени към максимално пълно обхващане на предмета на изследването.

СТАТИИ:

Теоретични аспекти на международната правосубектност

Резюме: Предмет на доклада са някои теоретични аспекти на въпроса за субектите на международното право. Проследено е възникването и развитието на понятието „субект на международното право“ и състоянието на зависимост на този вид правни субекти от държавата. Подчертано е значението на международната правосубектност на

държавата. Отделено е внимание на т. нар. „особени субекти на международното право“, с акцент върху мястото и ролята на народите и нациите, борещи се за национално освобождение. Изразено е становище относно ролята на признаването за конституирането на субекти на международното право.

Морските граници – политически и правни аспекти /в съавторство/

Резюме: Изследването проследява политическото значение и нормативна уредба на морските граници. Изтъква се значението на границите като „обвивка“ на територията на държавата и „физически маркер на суверенитета“. Подчертават се особеностите на морските граници, за разлика от сухоземните. Проследява се историческото развитие на схващането за „свободното море“ и на неговата териториализация. Анализира се действащата международноправна уредба на различните морски пространства и тяхната делимитация.

Правни аспекти на реалната връзка между държавата и кораба, регистриран под нейно знаме

Резюме: Един от основните принципи в международното морско право гласи, че на борда на кораба в открито море действат законите на държавата на флага. Съществуването на това правило се мотивира от правна фикция, разглеждаща кораба като условна, „плаваща“ територия на тази държава; територия, която се е откъснала от брега и е попаднала в едно „ничието“ пространство – открито море. В това пространство действат нормите на международното публично право, но те сами по себе си не са достатъчни, за да регулират многообразните правни отношения, които възникват на борда и/или по повод кораба и взаимодействието му с морската среда и с другите субекти на международното морско право. Затова Конвенцията на ООН по морско право от 1982 г. (КООНМП), в която също имплицитно е заложена концепцията за кораба като „плаваща територия“ на държавата на флага, поставя изискването за „реална връзка“ между държавата и кораба, плаващ под нейно знаме. В този контекст се установява от какви закони се регулира случващото се на борда.

ДЕЙСТВИЕ НА ЗАКОНА И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПРАВНОТО РЕГУЛИРАНЕ

Резюме: Когато в правната теория се говори за «действие на закона» /респ. на правните нормативни актове/, това понятие има за цел да изрази представата за правната задължителност /юридическата сила/ и реалното функциониране на закона в правната действителност, насочено в три направления-във времето, в пространството и по отношение на лицата. Приема се, че фактическото проявление на юридическата енергия, заложена в правните актове е функция на конституирането в тях на съдържателните елементи на правната система. Фактът на формално закрепване на тези елементи в правните актове установява аспектите на тяхното действие в зависимост от трите посочени дадености [3]. Според нас изследването на механизма на действие на закона изисква конкретизация на връзките между правната регламентация, въплътена в законите и фактическата реализация на правото. Това налага към

теоретичната постановка на проблема да бъдат прибавени допълнителни акценти относно пределите на действие на закона.